

3. Коростіянець Т. П. Індивідуальна освітня траєкторія – освітня програма. *Науковий вісник Донбасу*. 2013. № 1. URL : file:///D:/USER/Downloads/nvd_2013_1_18.pdf (дата звернення 01.11.2022).

4. Терещук Г. В. Індивідуалізація навчання в контексті ідей Концепції нової української школи. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія : Педагогіка*. 2017. № 2. С. 6–16.

УДК 371

ОЦІНКА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ - ПСИХОЛОГІВ ДО ЗДІЙСНЕННЯ СВОЄЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

*Бредіхін В.М., к.т.н., доцент
Харківський національний університет міського господарства ім. Бекетова
Яновська С.Г., ст. викл.
Бредіхіна М.В., здобувачка вищої освіти
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна*

Психологічна підготовка студентів–психологів до здійснення своєї професійної діяльності залишається провідною темою у рамках обговорення проблем професіоналізації випускників ВНЗ (вищій навчальний заклад).

Цифрове освітнє середовище як потенційно нова умова формування психологічної готовності до здійснення професійної діяльності студентів сьогодні стає основою створення нових форматів професійної освіти [1]. На даному етапі розвитку суспільства необхідно констатувати проблематику її сформованості для розробки основних напрямів її

дослідження в нових цифрових умовах освітнього процесу як першого етапу професіоналізації студента.

Попередні дослідження обґрунтовували вивчення психологічної готовності до здійснення професійної діяльності з точки зору необхідності підготовки висококваліфікованих фахівців, які володіють необхідними знаннями та готових до певних умов здійснення професійної діяльності [2].

Цифровізація є абсолютно новою, недослідженою умовою реалізації професійної діяльності, що носить швидше передбачуваний, ніж очевидний характер. Різні аспекти досліджуваної проблеми протягом кількох останніх років описані у працях Міщенко М.С., Широков Д.Л., Пунько Н.Ю. та ін.

Більшість авторів, творців моделей психологічної готовності виділяють у ній такі компоненти:

- мотиваційний;
- інтелектуальний;
- вольовий;
- діяльнісний.

А також компоненти, що відрізняють дані моделі у різних авторів:

- орієнтаційний;
- операційний;
- оцінний;
- темповий.

Таким чином, узагальнена модель включає основні компоненти психологічної готовності до здійснення професійної діяльності, такі як: мотиваційний, когнітивний, операційний та емоційний. Компоненти узагальненої моделі розглядаються передусім як системи: мотивів (мотиваційний компонент); знань про професію (когнітивний); професійних операцій та дій (операційний) та емоційної залученості

(емоційний). Відповідно до основного завдання нашого дослідження, було сформовано список компонентів притаманні сучасності:

- мотиваційний – мотиви вибору професійної діяльності;
- когнітивний – впевненість у тому, що впорається з професійною діяльністю;
- операційний - позитивне ставлення до нового у професії;
- емоційний – ставлення до майбутньої професії.

При проведенні порівняльного аналізу використовувався критерій кутового перетворення Фішера, що дозволили виявити відмінності у студентів 1 та 4 курсів у сформованості мислення та образу професіонала, наповненості змістовним змістом професії [3]. У цілому досліджувані компоненти студентів старшого курсу були сформовані рівномірно Мт – 80%, Кгн – 80%, Опрц – 90 % і Ем – 90 %. Однак є істотна різниця за такими компонентами, як: автономність, поінформованість, емоційне ставлення, прийняття рішення.

До закінчення ВНЗ за результатами цього дослідження мотиваційний компонент було сформовано у більшій кількості респондентів (81%), ніж когнітивний та операційний. Емоційний компонент у ще меншій кількості – 69 %.

Аналіз результатів досліджень психологічної готовності студентів-психологів до провадження професійної діяльності підтвердив позитивну динаміку формування зазначених компонентів. Мінімальна кількість піддослідних показала сформованість емоційного компонента психологічної готовності. Мотиваційний, когнітивний та операційний компоненти сформовані на однаковому рівні у більшості студентів-випускників. Показники співвідношення компонентів психологічної готовності протягом 5 років досліджень демонструють однакову динаміку: відбувається їхнє посилення до 4 курсу навчання.

Середні значення показників компонентів психологічної готовності студентів-психологів за результатами досліджень дозволяють зробити висновок про тенденцію до більшої сформованості операційного компонента як показника здібностей до здійснення професійної діяльності. Отримані результати дозволяють виявити перспективу подальшого дослідження даних компонентів психологічної готовності студентів-психологів до здійснення професійної діяльності в умовах дистанційного навчання, застосування різних форм онлайн навчання за умови розгляду даних форматів як можливих елементів навчання.

Література:

1. Широков Д. Л. Використання цифрових освітніх ресурсів в новій українській школі 2020, *Всеукраїнська науково практична конференція «Нова українська школа як простір формування ключових компетентностей учасників освітнього процесу»*. С. 133–136.

2. Міщенко М. С. Основи формування готовності майбутніх психологів до здійснення професійної кар'єри : монографія «Синергетичний підхід до психологічних процесів у системах різного рівня організації» 2020. 224 с.

3. Сачанюк-Кавецька, Н., & Кавецький, В. (2021). Застосування критерію фішера для забезпечення достовірності результатів оцінювання залишкових знань студентів. *Фізико-математична освіта*, 28(2), 71–76. <https://doi.org/10.31110/2413-1571-2021-028-2-012> (дата звернення 4.11.2022)